

СПЕЦИАЛНОСТ СОЦИОЛОГИЯ

**Магистърска програма по
СОЦИОЛОГИЧЕСКИ ИЗСЛЕДВАНИЯ И ПОЛИТИЧЕСКИ МАРКЕТИНГ**

Образователно-квалификационна степен: МАГИСТЪР

Професионална квалификация: МАГИСТЪР ПО СОЦИОЛОГИЧЕСКИ ИЗСЛЕДВАНИЯ И ПОЛИТИЧЕСКИ МАРКЕТИНГ

Продължителност на обучението: 2 години

Форма на обучение: редовна

КВАЛИФИКАЦИОННА ХАРАКТЕРИСТИКА

Магистърската програма „**Социологически изследвания и политически маркетинг**“ за неспециалисти е предназначена за завършили всички области на висшето образование. Програмата е подходяща и за млади специалисти, които са се ориентирали към анализ на политическата конюнктура и съставянето, и анализирането на социологически изследвания.

Основната цел на програмата е чрез използване на различни академични методи и практики да се изградят знания и умения на студентите за изготвяне на анкетни карти, техния обективен и точен прочит, за задълбочени анализи върху данни, за функционирането на политическия модел на управление в България, за спецификата и основните функции на институциите в страната, за формите на местното самоуправление. Всичко това се ситуира в контекста на европейските социологически и политически практики и анализи.

Планира се чрез използване на различни академични методи да се изградят усет и умение за управленски и комуникационни умения, сравнителни анализи, експертно поведение и пр. Студентите получават познания по основни социологически дисциплини като: въведение в социологията, история на социологията, количествени методи в социологията, обществено мнение и медии, социална статистика, социална стратификация и неравенства, социология на социалните регулатори, качествени методи, статистически методи в социологията, SPSS; както и специализирани познания като: приложение на качествените методи в политическите изследвания; конституционно право; българската политическа система; икономическата политика на модерна България; европейски политики – основни характеристики; обществено мнение и политическа комуникация; съвременни демографски тенденции; политически маркетинг.

Завършилите магистърската програма студенти притежават:

- широк спектър от теоретични и практически **знания**, специализирани в съответната област, които надграждат достигнатото в предходния етап на обучение, познават и разбират теории, концепции, принципи и закономерности;

- владеят високо специализирани практически и теоретични знания, които формират основата за оригиналност в разработването и прилагането на нови идеи и решения, демонстрират критично осъзнаване на знанията в областта и връзките между различните изучавани области;

- богат набор от практически знания и подходи, необходими за разбирането на абстрактни проблеми и разработването на творчески решения и диагностика на

проблемите, като се основават на съвременни изследвания чрез интегриране на знания от нови или интердисциплинарни области.

Завършилите магистърска програма студенти притежават следните умения:

- правят адекватна преценка в ситуации, характеризиращи се с непълна или ограничена информация и непредсказуемост, развиват нови и разнообразни умения в отговор на новопоявяващи се знания и практики, демонстрират свободно прилагане на иновативни методи и инструменти, отличаващи се с иновативност при решаването на сложни задачи и непредвидими проблеми в специализираната сфера на работа, намират и поддържат аргументи при решаване на проблеми с интердисциплинарен характер;

- проявяват инициативност в работата и ученето в сложна и непредвидима среда, изискващи решаване на проблеми с множество взаимодействащи си фактори, притежават умения да създават и ръководят мрежи или екипи, да разпределят времето и да управляват човешки и финансови ресурси, да решават комплексни проблеми чрез нови технологични методи и инструменти;

- бързо намират, извличат, подреждат, синтезират и оценяват необходимата информация от различни източници; притежават умения да решават и преодоляват критични проблеми в областта на проучването и/или нововъведенията; да усвояват бързо нови качества и умения, да предвиждат технологичното и творческо развитие;

- притежават умения като предприемчивост, взискателност, приспособимост и интелектуална гъвкавост, самостоятелност и отговорност, които се придобиват в хода на обучението и изпълнението на поставените задачи в магистърската програма.

Професионални компетентности

- Магистрите събират, обработват и интерпретират специализирана политическа информация, необходима за решаването на социални проблеми; интегрират широк спектър от социологически и политологически знания и източници на информация в нов контекст; правят обосновани експертни преценки и намират решения в сложна политическа среда на разнообразни взаимодействия.

- Способни са да решават социални и политически проблеми чрез интегриране на комплексни източници на знание, в условия на недостатъчна налична информация, в нова политическа среда, уметят да инициират промени и да управляват процесите на социално развитие в сложни политически условия ангажират се с важни политически и социални проблеми, възникващи в процеса на работата или обучението.

Завършилите магистърска програма могат да се реализират като:

- Ръководители на звена, дирекции и отдели в местната и държавната администрация;
- Управляващи и изпълнителни директори;
- Политически лидери на национално и местно ниво;
- Ръководители по управление на човешките ресурси;
- Ръководители в политическите и административните дейности и др.;
- Консултанти в областта на управлението и местното самоуправление;
- Консултанти в държавни и частни социологически агенции;
- Консултанти, изготвящи програми за емпирични социологически изследвания на политическото, социалното и икономическото битие на България;
- Експерти в неправителствени организации и фондации.

СТРУКТУРА НА УЧЕБНИЯ ПЛАН

Първа година			
Първи семестър	ECTS кредити	Втори семестър	ECTS кредити
Въведение в социологията	5	Социология на стратификацията и неравенствата	6
История на социологията	10	Социология на социалните регулатори	6
Количествени методи в социологията	5	Качествени методи	6
Обществено мнение и медии	5	Статистически методи в социологията	6
Социална статистика	5	SPSS	6
	Общо 30		Общо 30
Втора година			
Трети семестър	ECTS кредити	Четвърти семестър	ECTS кредити
Българската политическа система	8	Икономическата политика на модерна България	2.5
Конституционно право	6	Европейски политики - основни характеристики	2.5
Приложение на качествените методи в политическите изследвания	8	Местно самоуправление	5
Избираема дисциплина	8	Избираема дисциплина	5
	Общо 30	Държавен изпит или защита на дипломна работа	15
Избираеми дисциплини /трети семестър/ <i>Студентите избират една дисциплина</i>	ECTS кредити	Избираеми дисциплини /четвърти семестър/ <i>Студентите избират една дисциплина</i>	ECTS кредити
Административно право	8	Политически маркетинг	5
Обществено мнение и политическа комуникация	8	Съвременни демографски тенденции	5
ОБЩО ЗА 2 УЧЕБНИ ГОДИНИ:120 КРЕДИТА			

АНОТАЦИИ НА УЧЕБНИТЕ ДИСЦИПЛИНИ

ЗАДЪЛЖИТЕЛНИ ДИСЦИПЛИНИ

ВЪВЕДЕНИЕ В СОЦИОЛОГИЯТА

ECTS кредити: 5

Форма за проверка на знанията: текуща оценка

Методическо ръководство:

Катедра „Социология“

Философски факултет

Лектор: проф. д.н. Валентина Милenkova, катедра „Социология“

Седмичен хорариум: 1 л + 1 су

Вид на изпита: писмен

E-mail: vmilenkova@swu.bg

Анотация::

Целта на курса е да въведе студентите в „логиката“ на науката социология, да ги запознае с основните „правила на социологическия метод“. Социологията, представена като начин за интерпретация на света, си служи със специфичен терминологичен апарат, включващ категории като общество, личност, социално взаимодействие, роля, статус, социализация, рационалност и пр. Една от задачите на курса е студентите да навлязат и усвоят основния речников фонд на науката социология. Като основен и органично свързан с другите философски, икономически и социологически дисциплини от учебния план, курсът полага основите на социологическата грамотност на студентите.

Съдържание на учебната дисциплина:

Курсът по Въведение в социологията има за задача въвеждане в теоретичната и емпиричната социология, като за целта лекционните и семинарните занятия се разделят в два основни модула: 1) теоретичен и 2) емпиричен.

Технология на обучението и оценяване:

Оценката по Въведение в социологията се формира на базата на текущ контрол (дискусии и казус), курсова работа и изпит.

ИСТОРИЯ НА СОЦИОЛОГИЯТА

ECTS кредити: 10

Седмичен хорариум: 3 л + 1 су

Форма за проверка на знанията: текуща оценка

Вид на изпита: писмен

Методическо ръководство:

Катедра „Социология“

Философски факултет

Лектор: гл. ас. д-р Диляна Керанова, катедра „Социология“

E-mail: dkeranova@swu.bg

Анотация:

История на социологията не се преподава като дисциплина сама за себе си, а с цел получаване на знания, които допринасят за аргументацията на социологическите анализи в съвременното общество. Постоянното движение между социални конstellации, очертаването на различни социални пластове довежда до усвояването и упражнението на специфични „умения на ума“ от които всяка модерна наука за обществото определено има потребност.

Съдържание на учебната дисциплина:

Преподават се основни социологически школи, понятия, кръгове. Студентите се научават да тълкуват, разбират и интерпретират социалните факти, да ги съпоставят и подреждат. При формулиране на проблемни ситуации „тук“ и „сега“ те биха могли да открят отговори и „там“ и „тогава“.

Технология на обучението и оценяване:

Окончателната оценка отчита резултатите от текущия контрол и оценката от писмения изпит в съотношение 4:6 условни части

КОЛИЧЕСТВЕНИ МЕТОДИ В СОЦИОЛОГИЯТА

ECTS кредити: 5

Седмичен хорариум: 1 л + 1 су

Форма за проверка на знанията: текуща оценка

Вид на изпита: писмен

Методическо ръководство:**Катедра „Социология“**

Философски факултет

Лектор: доц. д-р Марио Маринов, катедра „Социология“E-mail: mario_marinov@swu.bg**Анотация:**

Лекционният курс е фокусиран върху структурните особености и специфичните изисквания в процеса на създаване и използване на инструментариума за ЕСИ. Подробно проследява начина на организация на работата, съдържателните изисквания и изследователските проблеми във всеки един от етапите на ЕСИ. Анализира познавателните възможности на различните изследователски методи, границите на приложение на емпиричното познание и валидността на ЕСИ, както и възможните грешки и злоупотреби с емпирична социологическа информация. Проиграва се цялостният цикъл на неговото осъществяване, като студентите осъществяват свои индивидуални разработки на програма на ЕСИ, теоретичен модел, хипотези, въпросник, проект за обработка на данни. Студентите се научават самостоятелно да анализират данни от едномерни и двумерни разпределения, както и да боравят с основните статистически коефициенти.

Съдържание на учебната дисциплина:

- да се изяснят структурните особености и специфичните изисквания в процеса на създаване и използване на инструментариума за ЕСИ;
- да се анализират познавателните възможности на различните изследователски методи, границите на приложение на емпиричното познание и валидността на ЕСИ;
- анализ на възможните грешки и злоупотреби с емпирична социологическа информация.

Технология на обучението и оценяване:

Оценката на учебната дисциплина “Количествени методи в социологията” се формира в края на семестриалния курс на обучение като се оценяват отговорите на студентите по писмени въпроси. Окончателната оценка отчита резултатите от текущия контрол и оценката от изпита.

ОБЩЕСТВЕНО МНЕНИЕ И МЕДИИ**ECTS кредити: 5****Седмичен хорариум: 1 л + 1 су****Форма за проверка на знанията: текуша оценка****Вид на изпита: писмен****Методическо ръководство:****Катедра „Социология“**

Философски факултет

Лектор: х. проф. д.н. Добринка ПейчеваE-mail: peichevad@swu.bg**Анотация:**

Медиите са изразител на съгласието или несъгласието с дадено управление и в този смисъл на публичността на общественото мнение. Между медиите и общественото мнение съществува непосредствена връзка, която е обект на множество изследователски търсения и интерпретации, на прилагане на класически и съвременни практики в ретроспективен и актуален план. Обучението по “обществено мнение и медии” включва изучаване на ролята на комуникациите и на медиите във формиране на общественото мнение в различните контексти и темпорални отрязъци. Разкрива

класическите и разнообразието от съвременни модели и похвати на въздействие на масовите комуникации и на техните ефекти, както и различните методи и техники за тяхното изследване.

Съдържание на учебната дисциплина:

Обучението включва изучаване на ролята на комуникациите и на медиите във формиране на общественото мнение в различните контексти и темпорални отрязъци. Разкрива класическите и разнообразието от съвременни модели и похвати на въздействие на масовите комуникации и на техните ефекти, както и различните методи и техники за тяхното изследване.

Технология на обучението и оценяване:

Оценката на учебната дисциплина се формира в края на семестриалния курс на обучение като се оценяват отговорите на студентите по писмени въпроси.

СОЦИАЛНА СТАТИСТИКА

ECTS кредити: 5

Седмичен хорариум: 1 л + 1 су

Форма за проверка на знанията: текуща оценка

Вид на изпита: писмен

Методическо ръководство:

Катедра „Социология“

Философски факултет

Лектор: гл. ас. д-р Вера Велева, катедра „Социология“

E-mail: veleva_v@swu.bg

Анотация:

Курсът на обучение по социална статистика включва общи теоретични знания за основните понятия и категории население, подходите и методите за измерване и анализ на данните в социално-демографските изследвания. Посочват се основните източници на статистическа информация и се представят статистически данни от проведени наблюдения на държавната статистика. Разискват се приложенията на международните регуляции (Евростат, ООН, МОТ и др.) и практиките на другите страни в областта на демографските и социалните изследвания.

Съдържание на учебната дисциплина:

Разглеждат се методологията и практическата организация и провеждане на статистическите изучавания на явленията и процесите (естествено и механично движение), които формират основните структури на населението и неговото развитие, икономическата активност на населението (заетост и безработица), структурите на доходите, разходите и потреблението на населението (домакински бюджети), образователното и здравно състояние на населението.

Технология на обучението и оценяване:

Оценката на учебната дисциплина се формира в края на семестриалния курс на обучение като се отчита текущия контрол и резултатите от финалния изпитен тест.

СОЦИОЛОГИЯ НА СТРАТИФИКАЦИЯ И НЕРАВЕНСТВА

ECTS кредити: 6

Седмичен хорариум: 1 л + 1 су

Форма за проверка на знанията: текуща оценка

Вид на изпита: писмен

Методическо ръководство:

Катедра „Социология“

Философски факултет

Лектор: проф. д.н. Валентина Миленкова, катедра „Социология“

E-mail: vmilenkova@swu.bg

Анотация:

Социология на стратификацията и неравенствата е съвременна научна дисциплина с широка изследователска област, която включва множество въпроси, свързани с развитието на различните социални групи и тяхната иерархична подредба. Централно място в проблематиката заема интерпретацията на социалната стратификация, с двете насоки на анализ: „номиналистична“ и „синтетична“.

Съдържание на учебната дисциплина:

Разграничават се четирите основни системи на стратификация: 1. робство; 2. каstова; 3. съсловна; 4. класова. Специално място заема анализът на „средната класа“ и нейните интерпретации в теоретичен план, включително приносът на български автори. Втората част на преподаваната дисциплина включва „социалните неравенства“ и тяхното присъствие в обществата – в исторически план и особено в съвременните модерни общества. В този контекст се анализира и темата за бедността с произтичащите от понятието схващания, теории и обяснения.

Технология на обучението и оценяване:

Оценката на учебната дисциплина се формира в края на семестриалния курс на обучение като се оценяват отговорите на студентите в рамките на провеждан писмен изпит.

СОЦИОЛОГИЯ НА СОЦИАЛНИТЕ РЕГУЛАТОРИ

ECTS кредити: 6

Седмичен хорариум: 1 л + 1 су

Форма за проверка на знанията: текуща оценка

Вид на изпита: писмен

Методическо ръководство:

Катедра „Социология“

Философски факултет

Лектор: доц. д-р Жеко Кьосев, катедра „Социология“

E-mail: jekok@swu.bg

Анотация:

Основната цел на курса е студентите да бъдат запознати с теорията и институциите на функциониране на политическата власт, с различните модели на държавно управление в света - монархия, република /президентска и парламентарна/, с тоталитарната система на власт /фашизъм и комунизъм/, със зараждането и функционирането на българските системи на управление - конституционна монархия, авторитарен режим, комунистическо управление, посттоталитарно общество, с ролята на армията в политическия живот на обществата, с властта на медиите.

Съдържание на учебната дисциплина:

Раждането на модерните политически теории за управление на държавата. Българските възрожденски идеи за модернизацията на обществото. Видове политически системи на управление в света през XX в. Разпадането на комунистическата тоталитарна система на управление.

Технология на обучението и оценяване:

Оценката на учебната дисциплина се формира в края на семестриалния курс на обучение като се оценяват отговорите на студентите по писмените въпроси.

КАЧЕСТВЕНИ МЕТОДИ

ECTS кредити: 6

Форма за проверка на знанията: текуща оценка

Методическо ръководство:

Катедра „Социология“

Философски факултет

Лектор: доц. д-р **Марио Маринов**, катедра „Социология“

E-mail: mario_marinov@swu.bg

Седмичен хорариум: 1 л + 1 су

Вид на изпита: писмен

Анотация:

Курсът запознава студентите с методологията и методиката на социологическите изследвания, основани върху смислови модели за социалния свят, основани върху социално валидни значения. Това е специфична област на социологическото знание, която е насочена към микросоциологията, към индивидуалното, към социално-културните процеси и противоречия. Тази област на социологията е свързана с изследването на всекидневните социални практики, естествените нагласи и практическата логика, характерна за различни социални общности. Основна идея при създаване на курса е преодоляването на общоразпространеното схващане за противопоставеност между качествени и количествени методи в социологията.

Съдържание на учебната дисциплина:

Обект на качествените изследвания представляват индивидите като изпълнители на социални роли, а предметът на изследване е характерът на изпълнението на тези роли. Въвеждат се такива същностни за социологическия категориален апарат понятия като интеракция, жизнен свят, личностен смисъл, херменевтика, формална рационалност, практическа логика, драматургична и интерпретативна социология.

Технология на обучението и оценяване:

Окончателната оценка отчита резултатите от текущия контрол и оценката от изпита в съотношение 4:6 условни части.

СТАТИСТИЧЕСКИ МЕТОДИ В СОЦИОЛОГИЯТА

ECTS кредити: 6

Форма за проверка на знанията: текуща оценка

Методическо ръководство:

Катедра „Социология“

Философски факултет

Лектор: гл. ас. д-р **Вера Велева**, катедра „Социология“

E-mail: veleva_v@swu.bg

Седмичен хорариум: 1 л + 1 су

Вид на изпита: писмен

Анотация:

Курсът на обучение по приложение на статистическите методи в социологията обхваща част от общата теория на статистиката, изясняваща основните теоретични понятия, познавателната същност на логиката и принципите на статистическия подход при изучаване на социално-икономическите процеси. Разширено е вниманието върху методиката и техниката на извадковите изучавания, статистическите заключения и проверка на хипотези въз основа на данни от социологически изследвания. Приложението на методите в практическите занятия се усвоява чрез използването на компютърна техника и проблемно-ориентирани програмни продукти. Представя се информация за националната статистическа информационна система и хармонизацията ѝ с Европейската статистика (Евростат).

Съдържание на учебната дисциплина:

При представяне на материята акцентите са главно върху същността и познавателните възможности на различни статистически методи и характеристики (показатели), условията за тяхното практическо прилагане, коректно тълкуване и формулиране на статистическите изводи и заключения при организирането и провеждането на извадкови социологически изследвания.

Технология на обучението и оценяване:

Окончателната оценка по учебната дисциплина се формира в края на четвърти семестър въз основа на резултатите от проведен писмен тест и резултатите от текущия контрол през двата семестъра.

SPSS

ECTS кредити: 6

Форма за проверка на знанията: текуща оценка

Методическо ръководство:

Катедра „Социология“

Философски факултет

Лектор: доц. д-р Петрана Стойкова, катедра „Социология“

E-mail: petrana_stoikova@swu.bg

Седмичен хорариум: 1 л + 1 су

Вид на изпита: писмен

Анотация:

Курсът е насочен към усвояването на възможностите на съвременни специализирани софтуерни средства за статистическа обработка и анализ на емпирични данни от социологически изследвания. Необходимостта от знания и умения за работа със специализирани софтуерни продукти е продиктувана от развитието на приложните социологически изследвания и е пряко свързана с бъдещата реализация на студентите социолози.

Съдържание на учебната дисциплина:

Използването на специализиран статистически софтуер повишава възможностите за усвояване и прилагане на апаратата на приложната статистика в анализа на емпирични данни от социологически изследвания. По време на курса се поставят текущи оценки за уменията на студентите да осъществяват отделните елементи в обработката на социологическите данни.

Технология на обучението и оценяване:

Курсът завършва с писмен изпит, в който студентите представят доклад-анализ, с приложени конкретни статистически процедури (описателна статистика, проверка на хипотези за сравняване на емпирични разпределения, параметри и изследване на зависимости), върху данните от реализираното изследване.

БЪЛГАРСКАТА ПОЛИТИЧЕСКА СИСТЕМА

ECTS кредити: 8

Седмичен хорариум: 2 л + 2 су

Форма за проверка на знанията: текуща оценка

Вид на изпита: писмен

Методическо ръководство:

Катедра „Социология“

Философски факултет

Лектор: доц. д-р Жеко Кьосев, катедра „Социология“

E-mail: jekok@swu.bg

Анотация:

Представеният курс има за цел да представи богатия политически опит и практики на българската държава и общество, да проследи както демократичните традиции така и авторитарните, тоталитарни режими на управление. Анализирана е българската партийна система и основните партийни идеологии, и политики. Направен е социологически анализ на най-значимите политици в историята на България, които са допринесли за просперитета на държавата и обществото. Тематичните кръгове целят да формират знания и умения сред студентите за социологическо - политически анализ и прогнози на системите на управление в страната.

Съвременната политическа система и нейния анализ заемат важно място в подготовката на студентите. Чрез богатият лекционен материал и предложените автори магистрите изготвят курсови работи върху проблематиката използвайки сравнителния историко – социологически анализ.

Съдържание на учебната дисциплина:

В дисциплината се изучават основните форми на политическата власт; видовете общества с оглед формите на политическо управление; основните форми на политическо управление в българското общество. Изясняват се основните понятия и теории свързани с политическата проблематика в страната и по-специално с политическата система. Изгражда се понятиен апарат и свободното боравене с него; усвоява се умението за анализ на различните видове политически форми на управление. Създава се „разбирането“ на българското политическо пространство в условията на глобалното общество.

Технология на обучението и оценяване:

Оценката на учебната дисциплина „Българската политическа система“ се формира в края на семестриалния курс на обучение като се оценяват отговорите на студентите по писменни въпроси.

КОНСТИТУЦИОННО ПРАВО

ECTS кредити: 6

Седмичен хорариум: 2 л + 1 су

Форма за проверка на знанията: текуща оценка

Вид на изпита: писмен

Методическо ръководство:

Катедра „Социология“

Философски факултет

Лектор: гл. ас. д-р Весела Мирчева, катедра „Публичноправни науки“

E-mail:dvar@abv.bg

Анотация:

Курсът по Конституционното право цели да изясни регламентиращите механизми на обществените отношения между гражданите и държавата. Дисциплината цели да покаже конституционните характеристики по силата на нейния основен закон, както и организацията на държавната власт и устройство.

Дисциплината включва следните съдържателни модули:

- 1) конституционализъм, конституция, конституционно право;
- 2) икономическа и политическа система;
- 3) система на държавните органи;
- 4) местно самоуправление и администрация;
- 5) изменение и допълнение на конституцията.

Съдържание на учебната дисциплина:

Учебната дисциплина дава конституционните основи на останалите правни отрасли и на тази основа запознава студентите с основния закон на държавата и обществото, както и на регулираните от него най-важни обществени отношения. Изясняват се основните принципи на изграждане и функциониране на политическата система и по-специално на държавата. Изяснява се конституционноправният статус на гражданите.

Технология на обучението и оценяване:

Оценката на учебната дисциплина се формира в края на семестриалния курс на обучение като се оценяват отговорите на студентите по зададен писмен въпрос.

ПРИЛОЖЕНИЕ НА КАЧЕСТВЕННИТЕ МЕТОДИ В ПОЛИТИЧЕСКИТЕ ИЗСЛЕДВАНИЯ

ECTS кредити: 8

Седмичен хорариум: 2 л + 2 су

Форма за проверка на знанията: текуща оценка

Вид на изпита: писмен

Методическо ръководство:

Катедра „Социология“

Философски факултет

Лектор: х. проф. д.н. Добринка Пейчева

E-mail: peichevad@swu.bg

Анотация:

Курсът цели да изработи у студентите теоретично „разбиране“ за основанията и традициите в качествените изследвания на религиите, за релевантността им към съвременното българско общество, като същевременно ги съчетае с практическо „know-how“ и директен опит в тяхната реализация. Студентите се въвеждат в дебата между привържениците на количествените и качествените методи в изследванията на религиите и аргументите на отделните страни.

Качествените изследвания бяха съзнателно недоразвито поле на социологията в комунистическия период. Затова се използват достиженията на класически и съвременни западни автори за запознаване на студентите с евристичния потенциал на качествените методи. Проследяват се и малкото примери от предвоенните традиции в Централна и Източна Европа, както и новите тенденции и причините за възраждането им в посткомунистическия период.

Съдържание на учебната дисциплина:

Курсът запознава с конкретни методики като наблюдение с участие, дълбочинно интервю, жизнени истории, контент-анализ, дискурс-анализ, фокус групи.

По този начин студентите придобиват умението:

- да прилагат „know-how“ и директен опит в тяхната реализация;
- както и да прилагат на практика конкретни методи, които да им помогнат с емпирична информация за бъдещите им магистърски тези.

Технология на обучението и оценяване:

Окончателната оценка по учебната дисциплина се формира в края на семестъра въз основа на резултатите от разработена курсова работа.

ИКОНОМИЧЕСКАТА ПОЛИТИКА НА МОДЕРНА БЪЛГАРИЯ

ECTS кредити: 2.5

Седмичен хорариум: 2 л

Форма за проверка на знанията: текуща оценка

Вид на изпита: писмен

Методическо ръководство:**Катедра „Социология“**

Философски факултет

Лектор: доц. д-р Жеко Късев, катедра „Социология“E-mail: jekok@swu.bg**Анотация:**

Целта на курса е да въведе студентите в основните проблеми на модерната икономическа политика на Българската буржоазна държава от края на XIX и първата половина на XX век, до налагането на тоталитарната социалистическа система. Акцентира се върху формирането на модерната икономическа политика на Третата българска държава; върху проблемите при формирането ѝ; върху формирането и компетенциите на основните икономически институции; върху основните закони и принципи на тази политика; върху достиженията и недостатъците на тази политика. Разглеждат се също структурата на икономиката и международните икономически и търговски връзки на модерната Българска държава през периода.

Целта на учебната дисциплина е студентите да вникнат в проблемите на формирането и развитието на икономическата политика на модерната Българска държава; да осмислят същността и предимствата на тази нова за страната икономическа политика. Да познават основните икономически институции на модерна буржоазна България и тяхната роля в управлението и развитието на модерното пазарно Всичко това предполага позоването както върху древните класически бележки, така и върху християнската светоотеческа и особена агиографска литература от най-ранно време до днес.

Съдържание на учебната дисциплина:

Студентите да получат ясна представа за структурата на модерната българска икономика и основните институции, които определят икономическата политика на Българската буржоазна държава. Да се ориентират добре в тези проблеми. Да анализират в сравнителен план политиката на модерната Българска държава при приобщаването ѝ към модерната капиталистическа икономика на Запада и сегашния труден преход на страната към пазарните отношения и буржоазната демокрация.

Технология на обучението и оценяване:

Курсът завършва с изпит в края на семестъра, който се състои в развиване на определена тема или общ тест върху целия материал. Възможно е да се представят разработки върху определени теми – реферати, курсови работи.

ЕВРОПЕЙСКИ ПОЛИТИКИ - ОСНОВНИ ХАРАКТЕРИСТИКИ**ECTS кредити: 2.5****Седмичен хорариум: 2 л****Форма за проверка на знанията: текуща оценка****Вид на изпита: писмен****Методическо ръководство:****Катедра „Социология“**

Философски факултет

Лектор: проф. д.н. Валентина Милenkova, катедра „Социология“E-mail: vmilenkova@swu.bg**Анотация:**

Основната цел на курса е студентите да бъдат запознати с формиращите се в Европа предпоставки и условия за преход към континентална, общеевропейска икономическа политическа и социална интеграция. Република България е активен

участник в този общеевропейски процес. Икономическите, политическите и социалните на България обуславят участието й в няколко субрегионални икономически обединения. Стратегическата цел на нашата страна е пълноправното членство в най-високоразвитата интеграционна формация в съвременния свят – Европейският съюз.

В меморандума на правителството на Република България във връзка с молбата й за членство в Европейския съюз изрично се подчертава, че членството на България в Европейския съюз е стратегическа цел, която отразява националните интереси на държавата. Присъединяването на България към Европейския съюз е един от малкото проблеми, по които в страната е налице национален консенсус както сред обществеността, така и сред политическите сили.

Съдържание на учебната дисциплина:

Разглеждат се методологията и практическата организация и провеждане на политики и тяхното прилагане в практиката в различни области: икономика, данъчно облагане, транспорт, околната среда и екология, образование, култура, медии. Всички тези области са под контрола на страните-членки на ЕС, като в тях протича и се осъществява сътрудничество. Законодателството на ЕС има предимство пред националните законодателства и области на политиката, че те са свързани. Показва се как тези политики се променят във времето, в различните етапи от развития на ЕС.

Технология на обучението и оценяване:

Оценката на учебната дисциплина се формира в края на семестриалния курс на обучение като се отчита и разработената курсова работа.

МЕСТНО САМОУПРАВЛЕНИЕ

ECTS кредити: 5

Седмичен хорариум: 2 л + 2 су

Форма за проверка на знанията: текуща оценка

Вид на изпита: писмен

Методическо ръководство:

Катедра „Социология“

Философски факултет

Лектор: гл. ас. д-р Милена Ангелова, катедра „История“

E-mail: milena_agelova@swu.bg

Анотация:

Учебната дисциплина има за цел да разкрие пред студентите същинската на местното самоуправление чрез неговата история, да ги въведе в терминологията и да ги запознае с развитието на общинското законодателство, и историческата практика на различни видове общини в други страни и у нас: столични, градски, селски и прочее.

Отделено е съществено място на важността на местното самоуправление за развитието и утвърждаването на социалните общности, общинската политика в живота на социалните общности и възможностите за участие на отделната личност в решаването на местни проблеми.

Съдържание на учебната дисциплина:

Дисциплината има за задача да запознае студентите и с теорията, и историческото развитие на взаимодействието между държавата и местното самоуправление. Специално внимание е отделено на различните форми на сътрудничество между общините, на новото европейско законодателство за местна власт, както и възможностите на младите хора за участие в местното самоуправление. Специално внимание се обръща и на миналото на местното самоуправление в региона на Югозападният университет и историята на община Благоевград.

Технология на обучението и оценяване:

Окончателната оценка отчита резултатите от текущия контрол и оценката от защита на курсовия проект изгoten от студентите.

ИЗБИРАЕМИ ДИСЦИПЛИНИ

АДМИНИСТРАТИВНО ПРАВО

ECTS кредити: 8

Седмичен хорариум: 2 л + 2 су

Форма за проверка на знанията: текуща оценка

Вид на изпита: писмен

Методическо ръководство:

Катедра „Социология“

Философски факултет

Лектор: доц. д-р Маргарита Чешмеджиева, катедра „Публичноправни науки“

E-mail: margo@law.swu.bg

Анотация:

В учебната дисциплина се изучават същността на изпълнителната власт и държавното управление, техните характерни юридически особености. Специално внимание се отделя на оперативната самостоятелност и обвързана компетентност на органите на изпълнителната власт. Подробно се анализират административно-правните норми и административно-правните правоотношения. С оглед на голямата практическа значимост в разгърнат план се изучават източниците на административното право и по-специално подзаконовите нормативни актове – постановленията на МС, правилници, наредби и инструкции.

В правно-логическата връзка се изучават основните институти на административното право, очертава се административно-правния статус на гражданите, на юридическите лица с нестопанска цел и стопанските субекти – търговски дружества, кооперации, общински предприятия и др. Очертава се юридическата характеристика на органите на изпълнителната власт и се извеждат редица класификации. Основен приоритет се предоставя на централните и териториалните органи на изпълнителната власт.

Съдържание на учебната дисциплина:

Учебната дисциплина запознава студентите добре с административно-правния статус на органите на изпълнителната власт. Подготвя ги да могат да съставят нормативни, общи и индивидуални административни актове. В рамките на обучението студентите се подготвят да познават производството по обжалването на актовете на административните органи и реализирането на административно-наказателната отговорност.

Технология на обучението и оценяване:

Оценката на учебната дисциплина се формира в края на семестриалния курс на обучение като се оценяват отговорите на студентите върху решаване на казуси, тестове и курсови работи.

ОБЩЕСТВЕНО МНЕНИЕ И ПОЛИТИЧЕСКА КОМУНИКАЦИЯ

ECTS кредити: 8

Седмичен хорариум: 2 л + 2 су

Форма за проверка на знанията: текуща оценка

Вид на изпита: писмен

Методическо ръководство:

Катедра „Социология“

Философски факултет

Лектор: х. проф. д.н. Добринка Пейчева

E-mail: peichevad@swu.bg

Анотация:

Медиите и общественото мнение са съответно четвъртата и петата власт във всяко едно общество. За разлика от законодателната, изпълнителната и съдебната власт, които са официализирани и формализирани в конкретни властови институции и структури, властта на медиите и общественото мнение е неинституционализирана, неформализирана, но не по-малко въздействена и резултатна. Не случайно управлението на всяко едно правителство е успешно само ако е в съгласие с общественото мнение, не случайно изборите като еманация на общественото мнение са показател за потвърждаване или появя на ново съгласие за управлението на едно общество. Медиите са изразител на съгласието или несъгласието с дадено управление и в този смисъл на публичността на общественото мнение.

Политическата комуникация е в основата на формиране на политическото обществено мнение, а то от своя страна е немислимо без медиите.

Съдържание на учебната дисциплина:

Дисциплината „Обществено мнение и политическа комуникация“ включва изучаване на ролята на комуникациите по принцип и на политическите, в частност във формирането общественото мнение в различните политически контексти и темпорални отрязъци. Разкрива класическите и разнообразието от съвременни модели, и обхвати на въздействие на политическите комуникации и на техните ефекти, както и различните методи и техники на тяхното изследване. Дисциплината разкрива ролята и значението на политическата комуникация за формиране на обществено мнение. Открояв специфичните моделни ефекти и на последиците от политическото медийно въздействие върху общественото мнение в по-широкия процес на политическата медиализация.

Технология на обучението и оценяване:

Оценката на учебната дисциплина се формира в края на семестриалния курс на обучение като се оценяват отговорите на студентите по зададен писмен въпрос.

ПОЛИТИЧЕСКИ МАРКЕТИНГ

ECTS кредити: 5

Седмичен хорариум: 2 л + 2 су

Форма за проверка на знанията: текуща оценка

Вид на изпита: писмен

Методическо ръководство:

Катедра „Социология“

Философски факултет

Лектор: доц. д-р Петрана Стойкова, катедра „Социология“

E-mail: petrana_stoikova@swu.bg

Анотация:

В рамките на учебната дисциплина „Политически маркетинг“ се разглеждат фундаментални теоретични проблеми като предмета, методите, принципите, функциите и структурния обхват на тази наука, както и въпросите за еволюцията на политически маркетинг и неговите разновидности. Във фокуса на курса са и други важни теоретични въпроси, каквото са природата на изборите, феноменът „политически пазар“, историческите аспекти на „политическите пари“ и други. Освен теоретико-

методологическите проблеми, задълбочено се анализират и практическите страни на политическия маркетинг: планирането и провеждането на предизборната кампания, социополитическата диагностика, брэндингът, политическата комуникация, политическата реклама, политическият имидж и други. Поставят се и редица дискусионни въпроси, свързани с финансирането на предизборните кампании, избирателните системи, моделите на електорално поведение и други.

Съдържание на учебната дисциплина:

Курсът по „Политически маркетинг“ съдържа два раздела. Първият има теоретико-методологически характер, а вторият съдържа въпроси, свързани с практическото приложение на политическия маркетинг. Акцентира се върху националните модели на политическия маркетинг, както и на особеностите на неговото функциониране. Задълбочено се анализират тенденциите и предизвикателствата пред съвременния политически маркетинг.

Специална част в курса заемат семинарите, свързани с активното участие на студентите в анализите на конкретни предизборни кампании, предизборни политически пропаганди и психологическите аспекти на политическия маркетинг.

Технология на обучението и оценяване:

В края на курса по „Политически маркетинг“ се оценяват отговорите на студентите по зададени писмени въпроси или техните самостоятелни изследвания по актуални проблеми в областта на изучаваната дисциплина.

СЪВРЕМЕННИ ДЕМОГРАФСКИ ТЕНДЕНЦИИ

ECTS кредити: 5

Седмичен хорариум: 2 л + 2 су

Форма за проверка на знанията: текуща оценка

Вид на изпита: писмен

Методическо ръководство:

Катедра „Социология“

Философски факултет

Лектор: проф. д.н. Валентина Миленкова, катедра „Социология“

E-mail: vmilenkova@swu.bg

Анотация:

Курсът на обучение по съвременни демографски тенденции включва теоретични знания за основните понятия и категории население, подходите и методите за измерване и анализ на данните в социално-демографските изследвания. Разглеждат се методологията и практическата организация и провеждане на статистическите изучавания на явленията и процесите (естествено и механично движение), които формират основните структури на населението и неговото развитие, икономическата активност на населението (заетост и безработица), структурите на доходите, разходите и потреблението на населението (домакински бюджети), образователното и здравно състояние на населението. Посочват се основните източници на статистическа информация и се представят статистически данни от проведени наблюдения на държавната статистика. Разискват се приложенията на международните регулатии (Евростат, ООН, МОТ и др.) и практиките в другите страни в областта на демографските и социални изследвания.

Съдържание на учебната дисциплина:

Чрез лекционният курс и придобитите практическите знания студентите усвояват основни понятия и категории население от областта на демографската и социалната статистика. Използват се основни източници на информация, като се прилагат различни методи; изчисляват се и се анализират основни показатели

характеризиращи размера и структурата на съвкупностите; проследява се равнището и интензивността на развитие на демографските процеси.

Технология на обучението и оценяване:

Окончателната оценка по учебната дисциплина се формира в края на семестъра въз основа на резултатите от проведен писмен тест, резултатите от текущия контрол и разработена курсова работа въз основа на реални статистически данни.